

Alamaisuus esivaltaa kohtaan Room. 13:1-7

1. Jokaisen tulee olla alamainen sille esivallalle, jonka alainen hän on. Eihän ole esivaltaa, joka ei olisi Jumalalta. Ne esivalat, jotka ovat olemassa, ovat Jumalan asettamia.

2. Joka siis asettuu esivaltaa vastaan, nousee Jumalan säädöstä vastaan, mutta ne, jotka nousevat vastaan, tuottavat itselleen tuomion.

3. Eivät viranomaiset ole niiden pelkona, jotka tekevät hyvää, vaan niiden, jotka tekevät pahaa. Jos siis tahdot olla esivaltaa pelkäämättä, niin tee sitä, mikä on hyvää, ja sinä saat siltä kiitoksen.

4. Se on Jumalan palvelija sinun hyväksesi. Mutta jos teet pahaa, niin pelkää, sillä esivalta ei kannata miekkaa turhaan. Se on Jumalan palvelija, kostaja sen rankaisemiseksi, joka tekee pahaa.

5. Siksi tulee olla alamainen, ei ainoastaan rangaistuksen vaan myös omantunnon tähden.

6. Sen vuoksi te verojakin maksatte, sillä viranomaiset ovat Jumalan palvelijoita, kun he toimivat juuri tässä tehtävässä.

7. Antakaa kaikille se, mikä kuuluukin antaa: kenelle vero, sille vero, kenelle tulli, sille tulli, kenelle pelko, sille pelko, kenelle kunnia, sille kunnia.

Uskova ja esivalta

Millainen on uskovan kristityn suhde esivaltaan? Tämä kysymys on askarruttanut kristittyjä aivan alkuseurakunnasta tähän päivään asti.

Jeesus rukoili omiensa puolesta Joh. 17:ssä: ”En rukoile, että ottaisit heidät pois maailmasta vaan että varjelisit heidät pahasta. He eivät ole maailmasta, niin kuin en minäkään ole maailmasta. Pyhitä heidät totuudessa. Sinun sanasi on totuus. Niin kuin sinä olet lähettänyt minut maailmaan, niin olen minäkin lähettänyt heidät maailmaan. (15-18)

Samalla kun uskovat eivät kuulu tähän maailmaan, heidät kuitenkin lähetettiin tähän maailmaan suorittamaan lähetystehtävää. Seurakunta on siis maailmassa, tietysti maassa, tietyn valtakunnan kansalaisina ja samalla kuitenkin kuuluen Jumalan valtakuntaan sen kansalaisina. Tämä kaksoiskansalaisuus on usein merkinnyt aitoja yhteentörmäyksiä näiden valtakuntien välillä sekä ulkoisesti että myös uskovien sydämissä.

Alkukristittyjen Rooma

Alkukristityt elivät yhteiskunnassa, jossa vallitsi ehdoton keisarivalta. He kuitenkin julistivat, että ehdoton valta kuuluu **vain** Herralle ja kaikki inhimillinen valta on vain suhteellista.

Usko ei ole yksi elämänalue yhteiskunnan lain alla, vaan kaiken yhteiskunnallisen lainsäädännön yläpuolella on ehdoton **Jumalan sana**. Sitä kristitty noudattaa myös vastoin yhteiskunnan lakeja, jos ne ovat ristiriidassa keskenään. Esimerkkejä tällaisista asioista ovat kieltäytyminen ihmisvallan ehdottomaksi tekemisestä, jota edustivat Rooman keisarin palvonta jumaluutena tai kommunistipuolueen yhteisöllinen palvonta. Uskovat kieltäytyvät noudattamasta lakeja, joilla kielletään evankeliumin julistaminen ihmisten iankaikkiseksi pelastukseksi. He kieltäytyvät tappamasta syntymättömiä lapsia tai antamasta kuolinapua eli avustamaan ihmisiä itsemurhissa tai eutanasiassa.

Keisarin pitäminen jumalana edusti alkuseurakunnalle suurinta mahdollista pahaa. Se ilmaisi ihmisen suurinta ylpeyttä ja kapinaa Jumalan auktoriteettia vastaan. Se oli epäjumalanpalvelusta. He saivat siitä syystä kokea vainoa aina kuolemaan asti sekä syytöksiä epäisänmaallisuudesta ja kansakunnan pettämisestä.

Alkuseurakunta samoin kuin vainotut seurakunnat eri puolilla maailmaa tänään pitävät yhteen kokoontumista Jumalan palvelukseen ja uskovien yhteyteen niin tärkeänä, että he uhmaavat hallitusten kieltoja.

Keisari Japanissa

Kristityt tämän päivän Japanissakin ovat huolissaan siitä, mihin keisarius voi maan johtaa. Sotaa edeltänyt keisarivalta johti kristittyjen painostamiseen ja vainoon. Japanissa elää yhä varsin voimakkaaksi halu korottaa keisariutta ja sitä kautta nationalismia, vaikka muodollisesti keisarilla ei nykyisen perustuslain mukaan ole poliittista valtaa. Mutta kansallisuuskon *shinton* ylipappina ja sen yhtenä lukemattomista jumaluuksista hänellä on erittäin vahva asema ihmissydämissä. Keisarin aseman kyseenalaistajaa pidetään yhä lähes maanpetturina. Hänen ympärillään vallitsee tabukulttuuri.

Taustalla on selvä suunta japanilaisessa yhteiskunnassa perustuslain edellyttämän uskonnon ja politiikan toisistaan erottamisen hämärtämiseksi ja perustuslain muuttamiseksi yksilökeskeisyydestä yhteisökeskeiseen ja keisariutta korostavaan suuntaan. Asiaa liittyy myös armeijan militarisoituminen.

Kristitty maallisessa valtiossa

Miten uskovien kristityn tulee kaiken tämän keskellä toimia? Hänen tulee toisaalta osallistua laillisuustaisteluun, joka on luonteeltaan usein kielteisistä. Toisaalta hänet on kutsuttu voittamaan paha hyvällä.

Laillisuustaistelu

Paavali vetosi Apostolien teoissa useaan otteeseen tuomioistuimiin, jotta valtio suojelisi kristittyjä lainvastaiselta mielivallalta ja myös mielivaltaiselta lain käytöltä. Toisaalta tällainen laillisuustaistelu voi johtaa arveluttaviin seuraamuksiin itse evankeliumin kannalta. Paavali vetosi roomalaiseen oikeusistuimeen, jopa keisariin, mutta menetti samalla viimeisenkin mahdollisuutensa julistaa sanaa Jerusalemissa. Jopa juutalaiskristillinen seurakuntakin otti etäisyyttä häneen. Hän jäi yksin. (Ap.t. 21:15-26 ja erityisesti 25:11-12.)

Paavali sanoi: "Jos siis olen tehnyt rikoksen ja jotakin sellaista, mistä tulee kuolemantuomio, en yritä välttää kuolemaa. Mutta jos näiden syytökset ovat perättömiä, kukaan ei voi luovuttaa minua heille. Minä vetoan keisariin." Festus keskusteli neuvostonsa kanssa. Sitten hän vastasi: "Keisariin olet vedonnut, keisarin eteen menet."

Japanissa kristityt ovat käyneet oikeustaistelua vetoamalla perustuslakiin esimerkiksi, kun kunnat ovat tukeneet rahallisesti epäjumalanpalvelua. Oikeusistuimissa he ovat saaneet jopa voittoja, mutta samalla kirkot ovat leimautuneet poliittisesti vasemmiston tukijoiksi ja itse evankeliumin työ on jopa vaikeutunut kansan ennakkoluulojen vuoksi.

Demokraattisessa valtiossa olemme oikeutettuja ja myös velvoitettuja myös vaikuttamaan siihen, millaisen esivallan ja lainsäädännön alla olemme. Rooman valtakunnassa kristityillä ei ollut sellaisia vaikutusmahdollisuuksia.

Pitääkö kristityn ja kirkon siis pyrkiä vaikuttamaan niin, että yhteiskunnan rakenteet muuttuisivat? Vastaus on sekä myönteinen että kielteinen. Kielteinen se on siinä merkityksessä, että varsinainen ongelma ei suinkaan ole jokin vääristynyt rakenne vaan ihmisen **synti**, joka sellaista rakennetta suosii: Itsekkyys ja pelko vievät asevarusteluun ja sotaan, itsekorotus johtaa syrjintään jne. Vasta kun itse syntiä vastaan on hyökätty ja saatu siitä yliote, voidaan rakenne muuttaa oikeammaksi. Keskustelu ”sosialismi vastaan kapitalismi” on eräässä mielessä täysin toissijainen kysymyksenasettelu, sillä molempien taustalla vaikuttaa **sama synti**.

Esimerkiksi kelpaa orjajärjestelmän ja kristinuskon suhde. Paavali ja kumppanit eivät aloittaneet taistelua järjestelmää vastaan, vaan evankeliumia julistettaessa isännät ja orjat alkoivat Pyhän Hengen voimasta muuttua. Järjestelmä alkoi sisältä käsin muuttua itsenäisen elinikäisen työsuhdejärjestelmän suuntaan. Itse järjestelmä hävisi vasta useita vuosisatoja myöhemmin.

Toisaalta on muistettava, että Vanhan testamentin profeetoilla oli aina myös hyvin kirkas julistus kaikkea **yhteistä syntiä** vastaan. Herra vaatii meidät parannukseen ei vain henkilökohtaisista vaan myös yhteisöjemme synneistä, perheittemme, sukujemme, työyhteisöjemme ja kansakuntiemme synneistä. Esimerkiksi Daniel tunnusti oman kansansa synnit myös ominaan.

Pahan voittaminen hyvällä

Tekstimme Room. 13:1-7 on luettava tekstiyhteydessään.

Laajempi tekstiyhteys alkaa Room. 12:1-2:sta, joka kertoo, mitä on todellinen Jumalan palveleminen:

Jumalan armahtavan laupeuden kautta kehotan siis teitä, veljet: Antakaa ruumiinne eläväksi, pyhäksi, Jumalalle mieluisaksi uhriksi. Tämä on teidän järjellinen jumalanpalveluksenne. Älkää mukautuko tämän maailmanajan menoon, vaan muuttukaa mielenne uudistuksen kautta, jotta voisitte tutkia, mikä on Jumalan tahto, mikä on hyvää, hänen mielensä mukaista ja täydellistä.

Jumalan palveleminen on itsensä antamista Herralle rukouksessa ja palvonnassa sekä palvelussa ja työssä. Se tapahtuu seurakunnan yhteydessä, kestävässä rakkaudessa, pahan voittamisena hyvällä ja yhteiskunnassa aktiivisena alamaisuutena.

Välitön tekstiyhteys on Room. 12:19-21 ja Room. 13:8, joiden väliin tekstimme asetuu:

Älkää itse kostako, rakkaani, vaan antakaa sijaa Jumalan vihalle, sillä on kirjoitettu: "Minun on kosto, minä maksan takaisin, sanoo Herra." Mutta jos vihamiehelläsi on nälkä, anna hänelle ruokaa, jos hänellä on jano, anna hänelle juotavaa. Näin tehdessä sinä kokoat tulisia hiiliä hänen päänsä päälle. Älä anna pahan voittaa itseäsi, vaan voita sinä paha hyvällä.

Kristityillä ei ole minkäänlaista oikeutta kostoon, sillä se kuuluu vain Jumalalle. Hänen tehtävänsä on **aktiivisesti voittaa paha hyvällä**.

Älkää olko kenellekään mitään velkaa, paitsi että rakastatte toisianne. Joka rakastaa toista, on täyttänyt lain.

Uskova on kutsuttu aktiiviseen rakkauteen.

Näiden kahden välissä tekstimme Room. 13:1-7 sijaitsee ikään kuin sulkulausekkeena, jolla on seuraava merkitys:

Vaikka kristityllä ei ole mitään oikeutta kostaa, niin **valtiolla** on sellainen **tekoihin nähden**. Jumala kyllä sitten tuomitsee aikanaan motiivien ja sydämen ajatusten mukaan. (4) Seurakunnallakin on **oikeus kirkkokuriin**, mutta sekin vain tekojen pohjalla ja niihin asti.

Toiseksi myös se ilmeinen paha, joka yhteiskunnassa ja maallisessa esivallassa esiintyy, on **voitettavissa hyvällä**. Pahaa siinä esiintyy **siitä huolimatta**, että se on Jumalan asettama. Paavalin aikana keisari oli Nero, joka ei ollut mikään kristittyjen ystävä. Silti Paavali kirjoitti niin kuin kirjoitti.

Tekstimme osoittaa ensi sijassa, mitä on hyvän tekeminen pahassa ja vääryydelläkin hallitussa yhteisössä. Se on alamaisuuden tie ja nimenomaan alamaisuuden tie **Jumalan arvovallan alla**. Se on kokonaistekstiyhteydessään rakkauden tie. Paavali oli täysin vakuuttunut siitä, että paha voidaan voittaa hyvällä. Niin tietysti on aina kysymys myös lähetystyössä, joka tapahtuu usein hyvin syvästi vääristyneissä yhteiskunnallisissa oloissa.

Käytännön alamaisuus

Uskova kristitty noudattaa lakeja (3). Hän tekee hyvää, ahkeroi tunnollisesti työhönsä ja yhteisössään. Hän hoitaa heikkoja, sairaita, vanhuksia ja kärsiviä. Hän maksaa veronsa rehellisesti. Hän antaa arvostusta ihmisille heidän asemansa mukaan myös keisarille suhteellisena olentona, vaikka kieltäytyykin palvomasta keisaria Jumalan.

Alamaisuuteen kuuluu myös oikea isänmaallisuus, sen ”kaupungin parhaaksi toimiminen, johon Herra on meidät asettanut.” Isänmaan rakkautta on se, kun etsimme oman maamme kansalaisten pelastusta synnistä Jumalan valtakuntaan. Se on yhteisen hyvinvoinnin ja rauhan edistämistä. Se tiedostaa kansallisen tehtävänsä maailmassa suhteessa muihin valtioihin. Se antaa taloudellista, koulutuksellista, sosiaalista ja diakonista apua köyhydessä oleville kansoille. Isänmaallisuutta on myös viedä evankeliumia maan rajojen ulkopuolelle.

Nationalismi taas on ryhmäitsekkyyttä, ylpeyttä ja toisten halveksuntaa. Se haluaa alistaa muita valtioita omaan valtaansa hyötyäkseen niistä taloudellisesti ja sotilaallisesti. Se pyrkii vanhurskauttamaan oman kansakunnan synnit ja nostaa kansakuntaa palvonnan kohteeksi. Keisarin palvonnassa nationalismi löytää yhdistävän siiteen.

Voimakysymys

Miten tämä kaikki on mahdollista? Laajempi Roomalaiskirjeen tekstiyhteys kertoo, että uskovien päivittäinen uudistuminen, joka tekee aidon alamaisuuden mahdolliseksi, nousee siitä, että he ovat saaneet syntinsä anteeksi ja päässeet Jumalan lapsiksi. Jeesuksen sovitus työ Golgatalla liitti heidät Jumalan yhteyteen. He saivat lah-

javanhurskauden ja Pyhän Hengen. Jumalan oma elämä heissä on voiman ja uudistuksen lähde.

Saamme ammentaa uutta voimaa evankeliumista, joka on Jumalan voima. Siinä saamme katsella Jumalan suuruutta. Kristus on kanssamme joka päivä. Saamme elää yhteydessä Häneen. Rukous yhdistää meidät Herraan, jolla on ehtymättömät voimavarat meitäkin varten.

Päivittäinen uudistuminen lähtee liikkeelle siitä, että tunnustamme syntimme ja otamme vastaan aina uuden puhdistuksen Jeesuksen veressä. Silloin Herran sanan asuu sydämissämme ja muuttaa meitä. Anteeksi saanut sydän kykenee rakastamaan sekä Herraa että ympärillämme olevia ihmisiä. Herran hyvyys kykenee meidänkin kauttamme voittamaan pahan.

Esimerkki Japanista

Kuuluisa pastori **Toyohiko Kagawa** lähti Koben kaupungin slummiin julistamaan evankeliumia. Hän eli siellä yhdessä keuhkotautia sairastavien kanssa ja monenlaisen rikollisuuden ja pahuuden keskellä. Hänen toimintansa levittyi hyvin laajaksi sosiaalisesti työkseen, joka tempasi mukaansa suuren joukon kristittyjä. Sodan aikana hän joutui pariin otteeseen sotilashallituksen vankilaan, mutta sodan päättyttyä Japanin tappioon, häntä pyydettiin jopa pääministeriksi, mutta hän kieltäytyi siitä. Se sijaan hän aloitti laajan evankelointikampanjan johtaakseen ihmiset Jeesuksen luo. Hän tiesi, että Japanin todellinen pelastus olisi vain Jeesuksessa Kristuksessa.

Entä sinä?

Kuulutko sinä niihin kristittyihin, jotka suuntaavat mielensä taivaalliseen kotimaahansa? Kirkon historia osoittaa, että juuri ne, joilla on suurin huoli toisten ihmisten iankaikkisesta pelastuksesta, ovat saaneet eniten aikaan hyvää omien kansojensa ajalliseksikin hyödyksi. Herra haluaa sinuakin käyttää työssään. Etsi siksi sellaista mielen uudistusta Herran yhteydessä, että sinäkin voisit olla Jumalalle ja ihmisille hyödyllinen.